

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Факультет іноземної філології
та соціальних комунікацій

IX

**ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ**

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА

15-16 квітня 2021 року

Матеріали

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ ІХ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
СТУДЕНТІВ, АСПІРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 15-16 квітня 2021 року)

**Суми
2021**

С-70 Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: Матеріали дев'ятої Всеукраїнської наукової конференції студентів, аспірантів, викладачів та співробітників (Суми, 15–16 квітня 2021 р.) / уклад. М. М. Набок. Суми : Сумський державний університет, 2021. 496 с.

До збірника увійшли наукові матеріали, присвячені актуальним проблемам сучасного перекладу, етнолінгвістики, стилістики, методики та методології сучасних мовознавчих та літературознавчих дисциплін. Складовою збірника є наукові розвідки з питань релігії та культури, соціальних комунікацій, психологічної теорії та практики, соціологічних досліджень.

Для викладачів закладів вищої освіти, аспірантів, студентів, учителів загальноосвітніх шкіл, гімназій, ліцеїв та коледжів, усіх, хто цікавиться питаннями соціогуманітарного напрямку.

Матеріали друкуються в авторській редакції.

зацікавило в Україні? 4) Що мене вражає в Україні? 4) Що мені подобається в Україні? 5) Які українські звичаї, свята тощо мені подобаються? та ін.

Текст як матеріал для виконання завдань із граматики має значні переваги порівняно з окремими незв'язаними між собою реченнями. Уміння правильно і грамотно скласти текст – показник володіння мовою, що засвідчує певний рівень її засвоєння.

Висновки. Отже, вдосконалення методики навчання української мови як іноземної – шлях до успішного засвоєння студентами-іноземцями україномовного матеріалу. З цією метою варто використовувати тексти і пропонувати студентам виконання на їх основі різних видів граматичних завдань. Такий підхід, вважаємо, буде продуктивним, що створить підґрунтя для ефективного, результативного і оперативного засвоєння наукової інформації.

Список використаних джерел:

1. Кочан І. Лінгвометодичні основи укладання підручників з української мови як іноземної. *Теорія і практика викладання української мови як іноземної*. № 8. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2013.
2. Українська мова для іноземців: навчальний посібник. 3-тє вид. Суми : Університетська книга, 2018. 400 с.
3. Форманова С., Розман І. Українська мова як іноземна: експрес-курс. Ужгород : РІК-У, 2018. 108 с.

Станіслава Зайцева,

канд. наук із соціальних комунікацій

асистент кафедри мовної підготовки іноземних громадян

Сумського державного університету

ПЛАТФОРМА GOOGLE MEET ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

Актуальність теми. Хвиля коронавірусу COVID-19 змусила стрімко реагувати на потреби сучасності. Вона не оминула і соціально значущий

інститут – освіту. Виникла загроза зупинки навчання, яка призвела б до втрати можливості здобувати нові знання, навички, компетентності для молодого покоління. Обрана тема дослідження вбачається актуальною, адже карантинні обмеження змушують керівництво вишів, науково-педагогічний склад підлаштовуватись під сучасні вимоги, шукати нові форми й методи для проведення занять у форматі онлайн. Все це забезпечує інтернет, адже є найпопулярнішим і найдоступнішим джерелом доступу до інформаційних ресурсів та послуг.

Метою розвідки є дослідження відеоконференції в організації онлайн-навчання як засобу набуття мовних компетентностей іноземних студентів на заняттях з дисципліни «Українська мова як іноземна», на прикладі платформи Google Meet.

Завдання дослідження передбачає обґрунтування використання однієї із найпопулярніших платформ Google Meet для проведення онлайн-занять з української мови як іноземної.

Основні результати. З початком пандемії COVID-19 до ситуації, що склалася в освіті, ніхто не був готовим. Неготовність дала про себе знати з перших днів запровадження онлайн-навчання: відсутність коштів на державному рівні для забезпечення усіх навчальних закладів (початкових шкіл, середніх шкіл, училищ, технікумів, закладів вищої освіти) комп'ютерним та мультимедійним обладнанням, мережею інтернет, ліцензійного програмного забезпечення, брак коштів у батьків для придбання комп'ютерної техніки та ін. Постає логічне питання, якщо повністю перейти на онлайн-навчання (або на тривалий час), то які ж засоби викладання в інтернеті використовувати? Міністерство освіти і науки України радить такі форми організації онлайн-занять: відеоконференцію, чат, соціальні мережі, мобільні додатки, блог, електронну пошту тощо [4].

Як зазначають Ч. Донг, Д. Вай-Чінг Лі та ін. «В інтернеті є безліч навчальних засобів, які до того ж мають мобільні додатки. Найкращим має бути той, який відповідає вашим конкретним потребам. Будь-яка нова онлайн-

технологія, програма може бути складною для користувачів-початківців. Таким чином, в першу чергу, навчальний засіб має бути зручним у використанні й викладачам, і студентам» [6 с. 59].

Оскільки володіння будь-якою іноземною мовою, в тому числі українською, забезпечують основні види мовленнєвої діяльності: слухання, говоріння, читання, письмо, то для організації і проведення онлайн-занять ми спробували використати режим відеоконференції.

Слід зазначити, що за останні два роки у світі зросла чисельність публікацій щодо онлайн-навчання в період пандемії COVID-19. Проте, дослідження щодо режиму відеоконференції вітчизняними вченими припадають лише на останні 5-10 років. Вікіпедія дає наступне визначення терміну «відеоконференції» – це «телекомунікаційна технологія, що забезпечує одночасну двосторонню передачу, обробку, перетворення та представлення інтерактивної інформації на відстані в режимі реального часу за допомогою апаратно-програмних засобів обчислювальної техніки» [1]. В. Мізюк, О. Коваленко вважають, що «відеоконференцв'язок об'єднує прямий діалог, доступ до баз даних, передачу голосу і відео, а також функцію «білої дошки» [2].

Для онлайн-навчання у режимі відеоконференції ми найчастіше використовуємо платформу Google Meet. Розглянемо її детальніше. Google Meet – це сервіс для теле- та відеозв'язку, який розробила компанія Google. У 2020 році, у зв'язку з пандемією COVID-19, було надано безплатний доступ до програми [1].

З переваг платформи Google Meet слід відзначити наступні.

1. Вона проста у використанні, не потребує особливих навичок ні від викладача, ні від студентів, доступна та не вимагає установки на комп'ютер/телефон. (Це велика перевага, адже при самостійній установці деяких програм можуть виникнути проблеми із коректною роботою техніки).. Для того, щоб провести відеоконференцію, достатньо мати обліковий запис Google.

2. Наявність камери та мікрофону дозволяє бачити та чути усіх учасників в реальному часі. Таким чином, під час таких занять у студентів формується вміння проводити презентацію, дискутувати, формується риторична культура тощо [3, с. 94].

3. Функція «Демонстрація екрану» дозволяє як організатору відеоконференції, так і учасникам показувати навчальний матеріал: підручники, посібники, зображення, фото тощо. Є функція, яка дозволяє та забороняє демонструвати екран учасникам. Це може зробити організатор. Завдяки функції «Демонстрація екрану» викладач може застосовувати такий важливий принцип навчання як наочність. Вона дозволяє викладачу економити час, полегшувати засвоєння навчального матеріалу, активізує навчальний процес та такі органи чуття як зір.

4. Функція «Запис відео» дозволяє записувати та зберігати весь хід заняття та, за потреби, переглядати. Після завершення сеансу, через деякий час приходить посилання на Google Диск, на якому автоматично зберігається запис. До функції «Запису відео» має доступ як організатор, так і учасники відеоконференції. Сучасні дослідники радять записувати відеоролики, які були б простими для розуміння, візуально привабливим, зрозумілими і легкодоступними для студентів, а також записувати mp3, mp4 з додаванням вступного та кінцевого музичного супроводу [5, с. 118].

5. Функція «Чат» дозволяє швидко обмінюватись інформацією або коли, наприклад, у студентів проблеми зі зв'язком, не працює мікрофон чи камера, він може повідомити про це. Тут є функція «обмеження надсилання повідомлень в чат», тобто організатор може заборонити учасникам писати в чат. Проте, переслати навчальні матеріали через чат неможливо, така функція, на жаль, відсутня.

До недоліків роботи в форматі відеоконференції Google Meet слід віднести наступні.

1. Так званий «людський фактор» – це дисципліна під час заняття, небажання учасників конференції включати камеру. Організатору доступна

функція «виключити мікрофон», але кожен учасник може самостійно відновити її. Таким чином, можна говорити про відсутність контролю за роботою студентів під час заняття.

2. Відсутність віртуальної дошки, на якій могли б одночасно писати і викладач, і студенти. Потрібно користуватися іншими додатками. В режимі «демонстрації екрану» на уявній дошці вчитель може писати завдання, використовуючи документ Word. Студенти в цей час можуть бачити на своїх екранах та переписувати в зошити. Проте, в режимі живого часу перевірити правильність написання викладач не має можливості. Фото виконаного домашнього завдання висилається у мобільний месенджер або електронну пошту, все це потребує часу.

3. Можливі проблеми з мережею Інтернет, комп'ютерною, мобільною технікою, які не залежать ні від організатора відеоконференції, ні від її учасників, проте, суттєво впливають на якість навчання.

4. Швидка стомлюваність, адже довгий час доводиться перебувати в одному положенні, відсутня можливість рухатись. Через це зменшується концентрація, відчувається виснаженість. На нашу думку, потрібно робити перерви й скорочувати час заняття. Таким чином, в умовах онлайн-навчання витрачаються не менші людські ресурси, ніж під час аудиторних занять.

Висновки дослідження, їх цінність. У ході проведеного дослідження ми дійшли висновку, що платформа Google Meet дозволяє працювати викладачу зі студентами в режимі реального часу. Виняток становлять лише ймовірні проблеми з мережею Інтернет як у викладачів, так і студентів.

Отже, для набуття мовленнєвих компетентностей іноземними студентами на заняттях з дисципліни «Українська мова як іноземна» є важливим застосування різних форм організації онлайн-навчання, серед яких не лише форма відеоконференції, а й форум, чат, соціальні мережі, мобільні додатки, електронна пошта та ін. Кожен викладач обирає найбільш зручну форму. Як показує наш досвід, їх має бути декілька. Наприклад, для онлайн-заняття в режимі живого часу можна застосовувати форму відеоконференції або

мобільний месенджер, для розсилки навчальних матеріалів – електронну пошту, для швидкого обміну інформацією та з'ясування поточних питань – мобільний додаток. Проте, обраний вами засіб онлайн-навчання може бути зовсім не корисним для викладання, наприклад, математики або хімії, бо під час таких занять використовуються формули, додатково потрібно придбати графічний планшет тощо.

Таким чином, здобутий досвід з використання платформи Google Meet в організації онлайн-навчання як засобу формування професійно-комунікативної компетентності іноземних студентів на заняттях з української мови як іноземної є цінним та вбачається перспективним напрямком, що потребує подальших наукових розвідок у частині пошуку нових форм організації онлайн-навчання.

Список використаних джерел:

1. Відеоконференція. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%>. URL: (дата звернення: 05.04.2021)
2. Мізюк В., Коваленко О. Відеоконференція як інноваційний метод проведення занять в умовах дистанційного навчання. URL: <http://dspace.idgu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/1> (дата звернення: 04.04.2021).
3. Приходько А. Відеоконференція як засіб формування професійно-комунікативної компетентності іноземних студентів вищих технічних навчальних закладів. *Вісник Черкаського університету. Серія «Педагогічні науки»*. 2015. № 32 (365). С. 92–96.
4. Сервіси дистанційного навчання для вчителів. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України. URL: <https://thedigital.gov.ua/news/servisi-distantsiynogo-navchannya-dlya-vchiteliv> (дата звернення: 03.04.2021.)
5. Lorico DS, Lapitan Jr., Cristina E, Tiangco. An effective blended online teaching and learning strategy during the COVID-19 pandemic. *Education for Chemical Engineers*. 2021. 35. P. 116–131. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.ece.2021.01.012> (Last accessed: 05.04.2021).
6. C. Dong, D. Wai-Ching Lee, D. Chen-Wee Aw. Tips for medical educators on how to conduct effective online teaching in times of social distancing. *Proceedings of Singapore Healthcare*. 2021. Vol. 30(1). P. 59–63. DOI: 10.1177/2010105820943907. (Last accessed: 05.04.2021).